

ZÁKLADY PRÁVNÍHO ŘÁDU ČR PRO ARCHIVÁŘE

Soukromé právo II.

Mgr. et Mgr. Lenka Šmídová Malárová, Ph.D.

PROGRAM

Základy občanského práva (II. část)

- dědické právo
- závazkové právo

ZÁKLADY OBČANSKÉHO PRÁVA

Dědické
právo

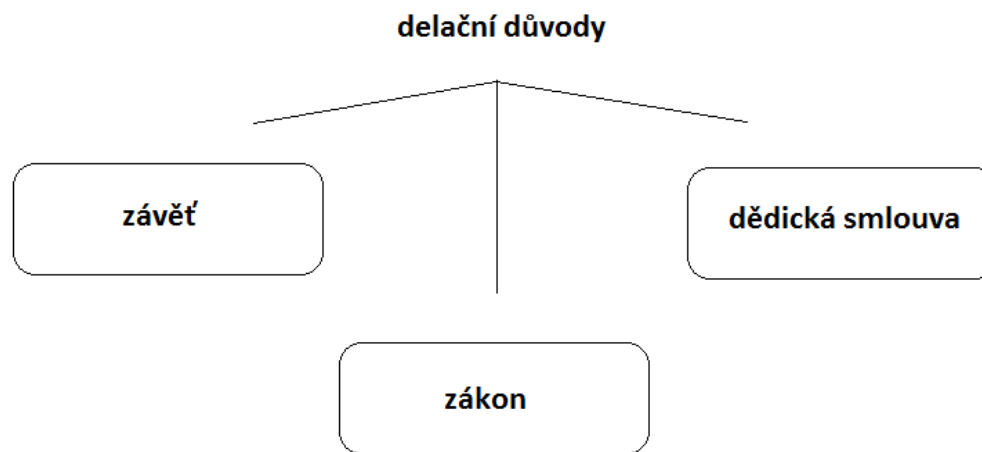
DĚDICKÉ PRÁVO

- všeobecné právní nástupnictví (univerzální sukcese) x odkaz (singulární sukcese)
- přechod majetku x převod
- předpoklady dědění:
 - smrt zůstavitele
 - způsobilý dědic
 - existence pozůstalosti
 - delační důvod

DĚDICKÉ PRÁVO

- dědické řízení se zahajuje bez návrhu (*ex offo*)
 - výjimka → dodatečné projednání dědictví
- dědická nezpůsobilost
 - trestný čin vůči zůstaviteli nebo jeho dětem/manželce-ovi/rodičům
 - domácí násilí
 - zbavení rodičovské odpovědnosti

DĚDICKÉ PRÁVO

DĚDICKÉ PRÁVO

■ závěť

- jednostranné právní jednání učiněné *in mortis causa*
- lze odvolat
- zásada „nová závěť ruší předchozí závěť“
- forma:
 - soukromá listina – holografní a alografní
 - veřejná listina – notářský zápis
 - tzv. privilegovaná závěť – např. v letadle

DĚDICKÉ PRÁVO

■ dědická smlouva

- dvoustranné právní jednání učiněné *in mortis causa*
- subjekty
 - zůstavitel
 - dědic, případně dědicové
- má přednost před závětí i zákonem
- písemně, formou veřejné listiny (notářský zápis)
- 1/4 pozůstalosti musí zůstat volná

DĚDICKÉ PRÁVO

■ zákon

- zákonná dědická posloupnost (intestátní)
- 6 dědických tříd
 - 1. tř. → děti + manžel/ka
 - 2. tř. → manžel/ka + rodiče + osoby žijící alespoň rok ve spol. dom.
 - 3. tř. → sourozenci (nebo děti sourozenců) + osoby žijící alespoň rok ve spol. dom.
 - 4. tř. → prarodiče
 - 5. tř. → prarodiče rodičů
 - 6. tř. → děti dětí sourozenců + děti prarodičů

ZÁKLADY OBČANSKÉHO PRÁVA

Závazkové
právo

ZÁVAZKOVÉ PRÁVO

- relativní majetková práva
 - působí *inter partes* (tj. mezi stranami)
- závazky
 - synallagmatické (rovné)
 - asynallagmatické (nerovné)

ZÁVAZKOVÉ PRÁVO

ZÁVAZKOVÉ PRÁVO

obsah závazku


```
graph TD; A[obsah závazku] --- B[něco dát]; A --- C[něco konat]; A --- D[něčeho se zdržet]; A --- E[něco strpět];
```

něco dát

něco konat

něčeho se zdržet

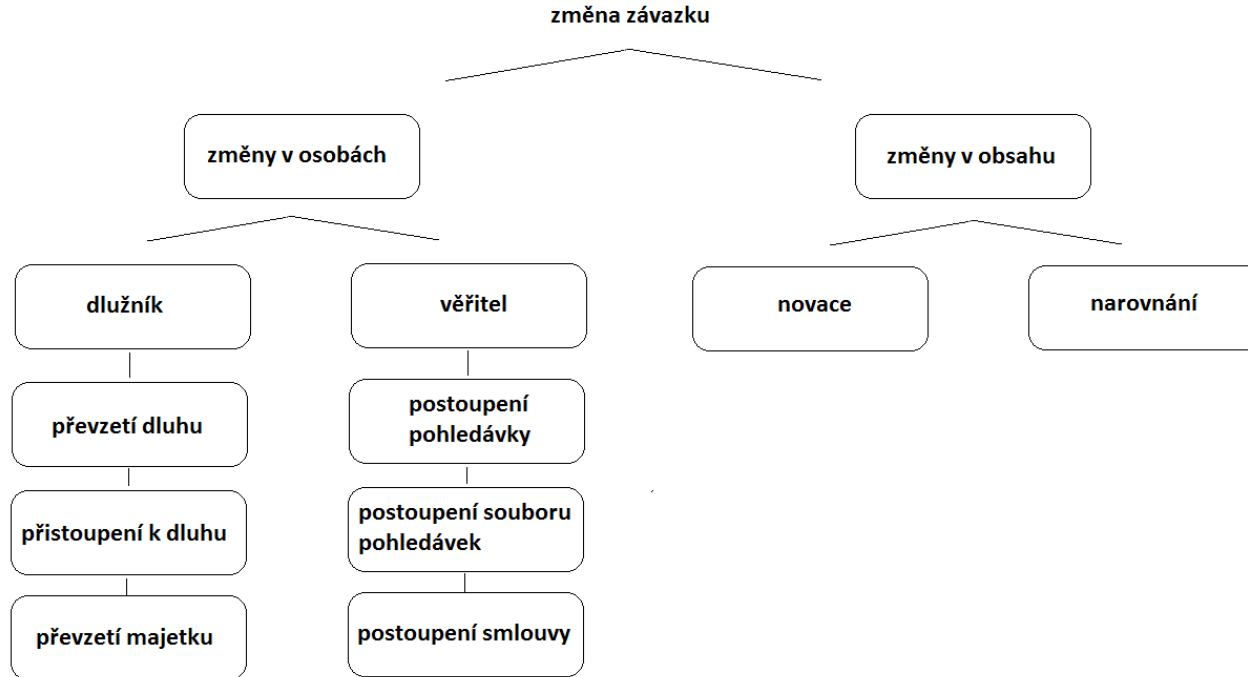
něco strpět

ZÁVAZKOVÉ PRÁVO

Příklady:

- *Povinností převodce z titulu smlouvy o převodu vlastnického práva k jednotce je předat jednotku do vlastnictví nabyvatele. (Něco dát)*
- *Zhotovitel je z titulu uzavřené smlouvy o dílo povinen řádně a včas dokončit zakázkovou výrobu kuchyně na míru. (Něco konat)*
- *Služebnost inženýrské sítě zavazuje vlastníka pozemku k tomu, aby se zdržel všeho, co k vede k jejímu poškození nebo zničení. (Něčeho se zdržet)*
- *Z titulu smlouvy o zřízení služebnosti cesty se povinný zavazuje k tomu, že strpí, aby oprávněný používal jeho příjezdovou cestu k domu. (Něco strpět)*

ZÁVAZKOVÉ PRÁVO

ZÁVAZKOVÉ PRÁVO

Zánik závazků

■ s uspokojením věřitele

- splnění
- započtení
- splynutí
- dohoda
- odstupné

■ bez uspokojení věřitele

- prekluze
- výpověď
- odstoupení od smlouvy
- prominutí dluhu
- následná nemožnost plnění
- smrt dlužníka a věřitele (závazky osobní povahy)

DĚKUJI ZA POZORNOST!